

Той не се доизказа, подавенъ отъ силното чувство, що като вихръ се въземаше въ гърдитѣ му.

— И все пакъ: цѣли два дни не се върна при мене, — галено му отвърна тя, ровѣйки съ прѣсти меката му ароматна коса.

— Знаешъ, Ана — се упомняше той, — по нѣкога човѣкъ трѣбва да се лишава отъ такива мили и хубави радости . . . Знаешъ, призиването извиква толкова други изисквания . . . Дългътъ къмъ обществото понѣкога иска въ жертва лично удоволствие. И човѣкъ, човѣкътъ на обществото, трѣбва, трѣбва да прави такива жертви . . .

— Да! — възклица тя. — Да забравя себе си за нѣкакви вѣстникарския нужди — никога! — никога!

— Не, не съвсѣмъ вѣстникарски. Тукъ е, да се служи на обществото.

— Обществото, което . . . тя не се изказа, а само здѣвка думата си.

— Възвѣтъ, какъ бихъ се чувствувалъ безъ обществото, за което азъ съмъ, какъ да кажа . . . Съгласи се, че има хора, които, ако не живѣятъ съ съзнанието, че тѣ сж нѣщо значително въ този животъ, че тѣ сж центръ на онова, което съставлява напрѣдка на една страна — биха били най-големитѣ нещастници. А оня, който чувствува себе си нещастникъ, той е лишна тварь въ живота.

Тя го гледаше, а като че не чуваше думитѣ му, и само гледаше коситѣ му, подадена на себе си.

Той не схвана това въ погледа ѝ. И съ увлѣчение на ораторъ, който туку що довършилъ сполучлива рѣчь, а аплодиранъ отъ слушателитѣ си — продължи:

— . . . Отивамъ въ редакцията: писма отъ сътрудници, въпроси отъ десетки съчувственици, жадни за знания, запитватъ по купъ въпроси, искатъ мнѣнието ми по толкова работи . . . и до като отговоримъ, до като . . . не усѣтихъ врѣмето — — — — —

Всичко туй е тѣй главоболно, но пъкъ . . . Той си заглади косата, отпусналъ се на тарпозана, въ едно настроение, познато само на оня, който дълго е ламтѣлъ за първенството и го е добилъ съ голѣми усилия; наведе глава и продължи мисльта си:

— При съзнанието, че ти си едно значително нѣщо въ даденъ животъ; че ти си далъ какво годѣ за онова, което се нарича култура, просвѣта — човѣкъ е готовъ на